

Производство на грозде и вино – реколта 2024

Реколтираните площи с лозя през 2024 година са 27.7 хил. хектара, а произведеното грозде е 134.7 хил. тона.

През 2024 година площите с лозови насаждения в земеделските стопанствата, включващи плододаващите (вкл. изоставените, с възможност за възстановяване) и младите, невстъпили в плододаване, лозя, са 31 536 ха.

Реколтирани са 27 728 ха, което е с 2% по-малко от предходната година. Вследствие на лоши климатични условия от 1 023 ха лозя не е прибрана продукция. Относителният дял на реколтираните площи с червени винени сортове е 60% от общо реколтираните площи с винени сортове лозя, а на белите – 40%.

Младите, невстъпили в плододаване, лозя са 1.4% от площите с лозя в стопанствата.

По данни на Изпълнителната агенция по лозата и виното новозасадените лозови насаждения са 213 ха.

Таблица 1

Разпределение на площите по местоположение на земеделските стопанства – реколта 2024

Статистически зони Статистически райони	Общо площи* хектари	От тях реколтирани хектари
България	31 536	27 728
Северна и Югоизточна България	17 950	15 337
Северозападен	2 677	2 047
Северен централен	1 498	1 028
Североизточен	2 706	2 283
Югоизточен	11 069	9 979
Югозападна и Южна централна България	13 586	12 391
Югозападен	2 241	2 095
Южен централен	11 345	10 296

*Общо площи – плододаващи (вкл. изоставени площи с възможност за възстановяване) и млади, невстъпили в плододаване, лозя

Произведеното грозде през 2024 година е 134 749 тона, с 9% по-малко в сравнение с предходната година. В Югоизточния район е произведено 42% от гроздето, а в Южния централен район – 35%.

Средните добиви на винените и десертните сортове грозде са по-ниски спрямо предходната година, съответно със 7% и с 12%. При винените сортове грозде, най-високи са средните добиви в Североизточен и Югоизточен район, а на десертните - в Югоизточен и Южен централен район. В сравнение с 2023 година значително по-ниски са средните добиви на винените и десертните сортове грозде в Северозападния и Южния централен район.

От произведеното грозде 7% е за директна консумация, а останалото количество е предназначено за преработка.

Графика 1

Относителен дял на реколтираните площи към плододаващите лозя по статистически райони

Източник: МЗХ, отдел “Агροстатистика”, „Наблюдение на производството на грозде и вино – реколта 2024“

Резултати и анализи

Разпределение на реколтираните лозя по статистически райони и зони – реколта 2024					(хектари)
Статистически зони Статистически райони	Винени сортове	в т.ч.		Десертни сортове	Общо
		червени винени сортове	бели винени сортове		
България	25 638	15 493	10 145	2 090	27 728
<i>Северна и Югоизточна България</i>	14 613	6 227	8 386	724	15 337
Северозападен	2 020	1 189	831	27	2 047
Северен централен	956	389	567	72	1 028
Североизточен	2 200	603	1 597	83	2 283
Югоизточен	9 437	4 046	5 391	542	9 979
<i>Югозападна и Южна централна България</i>	11 025	9 266	1 759	1 366	12 391
Югозападен	1 962	1 777	185	133	2 095
Южен централен	9 063	7 489	1 574	1 233	10 296

Източник: МЗХ, отдел “Агростатистика”, „Наблюдение на производството на грозде и вино – реколта 2024“

Производство на грозде по статистически райони и зони – реколта 2024						(тонове)
Статистически зони Статистически райони	Грозде от лозя				Грозде от асми	Общо произведено грозде
	Винено	Десертно	Общо произведено грозде от лозя	Отн. дял		
България	124 161	10 473	134 634	100%	115	134 749
Северна и Югоизточна България	77 429	3 829	81 258	60%	.	.
Северозападен	6 303	76	6 379	5%	.	.
Северен централен	4 216	297	4 513	3%	.	.
Североизточен	13 671	398	14 069	10%	.	.
Югоизточен	53 239	3 058	56 297	42%	.	.
Югозападна и Южна централна България	46 732	6 644	53 376	40%	.	.
Югозападен	6 554	607	7 161	5%	.	.
Южен централен	40 178	6 037	46 215	35%	.	.
Източник: МЗХ, отдел “Агροcтатистика”, „Наблюдение на производството на грозде и вино – реколта 2024“						

Източник: МЗХ, отдел “Агростатистика”, „Наблюдение на производството на грозде и вино – реколта 2024“

Таблица 4 Средни добиви на грозде от лозя – реколта 2024 (кг/ха)		
Статистически зони Статистически райони	Средни добиви от лозя	
	Винени сортове	Десертни сортове
България	4 843	5 011
<i>Северна и Югоизточна България</i>	5 299	5 289
Северозападен	3 120	2 815
Северен централен	4 410	4 125
Североизточен	6 214	4 795
Югоизточен	5 642	5 642
<i>Югозападна и Южна централна България</i>	4 239	4 864
Югозападен	3 340	4 564
Южен централен	4 433	4 896

Източник: МЗХ, отдел “Агростатистика”, „Наблюдение на производството на грозде и вино – реколта 2024“

Таблица 5 Разпределение на произведеното грозде (тонове)	
Общо произведено грозде, от което за:	134 749
<i>Директна консумация</i>	8 555
<i>Преработка, в т.ч. за:</i>	126 194
Винификация в промишлени условия*	94 685
Винификация в извън промишлени условия	28 360
Други продукти	3 149

* Данните са от Изпълнителната агенция по лозата и виното

Източник: МЗХ, отдел “Агростатистика”, „Наблюдение на производството на грозде и вино – реколта 2024“

Произведеното вино в извън промишлени условия е 128 661 хектолитра.

Методологични бележки

Цел и предназначение:

Целта на анкетата е да се установят реколтираните площи с винени и десертни сортове грозде, производството и средните добиви на грозде, реализацията на произведената продукция, както и количеството произведено вино и други продукти на гроздова и винена основа в извънпромишлени условия.

Информацията от изследването се използва за изготвяне на анализи и програми в сектора. Тя се предоставя на Министерството на земеделието и храните (МЗХ), Националния статистически институт (НСИ), научни и браншови организации, Евростат, ФАО и др. и служи за вземане на управленски решения при провеждане на аграрната политика на национално и общностно равнище.

Нормативна уредба:

- Регламент (ЕО) № 543/2009 на Европейския парламент и на Съвета;
- Делегиран регламент (ЕС) 2015/1557 на Комисията;
- Закон за статистиката;
- Национална статистическа програма.

Обект на изследване: земеделските стопанства, които отглеждат лозови насаждения.

Метод на изследването: наблюдението е извадково и е проведено онлайн (стопанствата могат да предоставят необходимата информация чрез попълване на анкетната карта по електронен път) или чрез интервю със земеделските стопани. Извадката е случайна, стратифицирана и е изготвена на база данните от преброяването на земеделските стопанства през 2020 г. и са добавени нови стопанства, създадени след 2020 г. Приложен е праг, над който всички единици са наблюдавани изчерпателно. Данните за новосъздадените лозя и преработеното грозде в промишлени условия са получени от ИАЛВ.

Начин на провеждане: анкетата е реализирана от експерти и служители в областните дирекции „Земеделие“.

Географски обхват: изследването покрива територията на цялата страна. Данните на ниво статистически район са представени по местоположение на земеделските стопанства, а не по местоположение на лозовите насаждения.

Референтен период: стопанската 2023/2024 година.

Въпросник: включва административна информация за идентификация на стопанството и въпроси за площите с лозови насаждения по видове и по предназначение на произведеното грозде, количеството на произведеното грозде от лозя и асми, произведеното вино и други продукти на гроздова и винена основа в извънпромишлени условия.

Изследвани статистически показатели:

Реколтирана площ – площта, от която е прибирана продукцията. Тя може да е равна или по-малка от засадената площ след изключване на всички непроизводствени площи (напр. млади насаждения, невстъпили в плододаване).

Производство – обем на прибраната продукция, вкл. загубите след прибиране на реколтата и бракувана продукцията в стопанството. Включват се количествата, използвани директно в стопанството и реализираните на пазара, изразени в тегловни единици на основния продукт.

Средни добиви – резултативна величина, изчислена въз основа на производството и реколтираните площи, т.е. прибраната продукция от единица реколтирана площ.

Конфиденциалност: за да се гарантира тайната на индивидуалните данни, някои от показателите се публикуват в обобщени позиции или са заменени със знак „с“ (конфиденциални данни). Това са случаите, когато: има по-малко от 3 стопанства в разглежданата категория или когато едно от стопанствата в разглежданата категория обхваща повече от 85% от дейността в тази категория.

Достъпност на статистическата информация: резултатите от провежданите от отдел “Агростатистика” статистически изследвания са публикувани на сайта на Министерството на земеделието и храните на адрес:

<http://www.mzh.government.bg/bg/statistika-i-analizi/izsledvane-rastenievadstvo/danni/>

Информацията се предоставя на Евростат и се публикува в статистическия годишник и статистическия справочник на НСИ.

Статистическите райони, цитирани в публикацията, са в съответствие с изискванията на общата класификация на териториалните единици за статистически цели, прилагана в Европейския съюз (NUTS) съгласно Регламент (ЕС) № 31/2011.

Статистическите райони, които образуват ниво 2 (NUTS 2), са следните:

- Северозападен – Видин, Враца, Монтана, Ловеч, Плевен;
- Северен централен – Велико Търново, Габрово, Русе, Разград, Силистра;
- Североизточен – Варна, Добрич, Търговище, Шумен;
- Югоизточен – Бургас, Сливен, Ямбол, Стара Загора;
- Югозападен – Благоевград, Кюстендил, Перник, София (столица), София;
- Южен централен – Кърджали, Пазарджик, Пловдив, Смолян, Хасково.

